

Přednáška - Suhotra Svámí
Bhagavad-gíta 9.13
Praha, 6.7.1993
Sankírtanoví oddaní jsou ochraňováni Kršnou a
jsou extatičtí

mahātmānas tu mām pārtha

daivīm prakṛtim āśritāḥ

bhajanty ananya-manaso

jñātvā bhūtādim avyayam

Ó synu Prthy, ti, kdo nejsou zmateni — velké duše — jsou pod ochranou božské přirozenosti. Plně se zaměstnávají oddanou službou, protože Mě znají jako původní Nejvyšší Osobnost Božství s nevyčerpatelnou existencí.

Význam: Tento verš jasně udává, kdo je mahātmā. Prvním znakem mahātmty je to, že se již nachází na úrovni božské přirozenosti; není ovládán hmotnou přírodou. A jak toho dosáhnout? O tom se píše v sedmé kapitole — od nadvlády hmotné přírody se okamžitě osvobodí ten, kdo se odevzdá Nejvyšší Osobnosti Božství, Śrī Kṛṣṇovi. To je požadovaný předpoklad či základní pravidlo. Jakmile odevzdá svou duši Nejvyšší Osobnosti Božství, může vlivu hmotné přírody uniknout. Živá bytost patří k okrajové energii, a jakmile je tedy vysvobozena z moci hmotné přírody, dostává se pod vedení duchovní přírody, zvané daivī prakṛti, božská přirozenost. Osoba, která je takto pozvednuta — vlivem toho, že se odevzdává Nejvyšší Osobnosti Božství — se stává velkou duší, mahātmou.

Mahātmā neodvádí svou pozornost k ničemu, co není spojené s Kṛṣṇou, protože bezpečně ví, že Kṛṣṇa je původní Nejvyšší Osoba, příčina všech příčin. Vůbec o tom nepochybuje. Taková velká duše, mahātmā, duchovně roste díky společnosti dalších mahātmů, čistých oddaných. Čisté oddané nepřitahují ani Kṛṣṇovy jiné podoby, jako je například čtyřruký Mahā-Viṣṇu. Jsou přitahováni pouze dvourukou podobou Kṛṣṇy. Nepřitahují je ani jiné Kṛṣṇovy podoby, ani nemají zájem o nějakou podobu poloboha či lidské bytosti. Soustředují se pouze na Pána Kṛṣṇu, kterému vždy s vědomím Kṛṣṇy neochvějně slouží.

Suhotra Svámí: Ti, kteří nejsou zmateni, se nazývají mahātmové. Zmatenost znamená mentální spekulace. Dva verše před tím je velice známé tvrzení Kršny - hlupáci se Mi vysmívají, když sestoupím v lidské podobě.... Ty osoby, které spekulují o Kršnovi nejsou mahātmové, ale mūdhové, mūdha znamená osel. Osel je známé zvíře, které nosí zátěž. Osel celý den pracuje. Potom má chvíli volno a žvýká trávu. Může dostat i nápad, který může zveřejnit světu (zahýká). Co se jeho týče, je to úžasný nápad. On nechápe, proč na něj farmář přichází s prutem a křičí: „Přestaň s tím zvukem.“ Ti, kteří jsou spekulanti a neznají Kršnu, ale přitom stejně dávají svůj určitý názor o NĚm, jsou zmatení.

Jak jsme vysvětlili ráno, když někdo trpí, tak se snaží pochopit proč trpí. Ale jestli někdo nehledá tyto odpovědi u vaišnavů, duchovního mistra a osob, které mají poznání, potom to vše končí zmateností, nevědomostí. Někdy je stejný fenomén vidět v našem ISKCONu (Mezinárodní společnost pro vědomí Kršny). Osoby, které přijdou do vědomí Kršny, zažívají určité problémy s myslí, tělem nebo jinými bytostmi, avšak nehledají útočiště u duchovního mistra a začínají spekulovat. Někdy vidíme, že padají za oběť špatné filosofii, špatného pochopení a odejdou pryč z vědomí Kršny. Osoba se musí stát mahátmou. Mahátma znamená, že je pod ochranou Kršny, že nemůže poklesnout.

Jako příběh Bilvamangala Thákura. Bilvamangala Thákura byl v minulém životě velice seriózní, vážný ve vědomí Kršny. Ve skutečnosti dosáhl úrovně bháva, transcendentální extáze. Nedosáhl úplně dokonalosti. Ale i nadále byl svojí službou velice milý Kršnovi. On byl pod daiví prakrti, božskou ochranou Pána a protože se nezdokonalil v tomto životě, ve svém příštím životě se musel narodit znovu. Narodil se ve vysoce postavené bráhmanské rodině. Měl veškeré vymoženosti, aby mohl zdokonalit vědomí Kršny v tomto životě, ale tento materiální svět je nebezpečné místo. Osoba může být velice kvalifikovaná, ale mája je velice silná. Jako mladík se zamiloval do jedné prostitutky. Byla velice krásná a jmenovala se Čintámáni. Můžeme si myslet: „Ó, tohle je konec Bilvamangala Thákura.“, ale duchovní mistr Bilvamangala Thákura vlastně jednal skrze tuto prostitutku. A co se naučil od svého gurua, si vzal do srdce. Měl plnou víru v gurua a Kršnu, on nespekuloval a nebyl zmaten. I když kvůli neštěstí ze svého prvního zrození v druhém zrození poklesl, stejně jeho duchovní mistr z minulého života ho vedl skrze tu prostitutku, k níž byl vlastně tak připoutaný. Když se s ní potkal, ona vyndala tampurou a řekla: „Já tě chci naučit píseň.“ Zpívala píseň o Kršnovi a on se ji naučil. Tímto způsobem ho naučila mnoho písní o Góvindovi. Ve skutečnosti ona byla velice vědoma si Kršny.

Jedné noci byl Bilvamangala velice chtivý vidět tu prostitutku. Tu noc byla bouřka a déšť. Stejně za ní šel bez ohledu na počasí. Foukal velice silný vítr, ale přesto vstoupil do velice temného strašidelného lesa. Musel se probíjet skrz bláto. Přišel k řece, normálně byla malá, ale jelikož tolik pršelo, tak byla rozvodněná. Přesto vstoupil do té řeky, aby ji přebrodiv. Proud byl tak silný, že ho to táhlo úplně pryč. On se chytil něčeho, co vypadalo jako větev. Když se chtěl pustit, tak viděl, že je to mrtvé tělo a pokračoval dále. Přišel na místo, kde bydlela Čintámáni. Bydlela ve velkém domě se zdí okolo. Klepal na dveře, ale kvůli bouři a větru nebylo slyšet. Přišel ke zdi a chytil se za něco, co vypadalo jako liána a snažil se dostat nahoru. Když se dostal skoro navrch této zdi a připravoval se skočit dolů, tak si všiml, že tato liána je vlastně velký had. Skočil do té zahrady a bouchal na dveře a křičel: „Čintámáni, pusť mne dovnitř.“ Ona otevřela dveře a říkala mu: „Co se s tebou stalo? Ty jsi se musel zbláznit, že jsi přišel dnes. Podívej se, tvůj oděv je zničen. Jsi úplně mokrý a můžeš z nachlazení umřít. Jak jsi se sem dostal?“ On jí řekl tento příběh, taky o mrtvém těle a hadu. Ona mu řekla: „Takovou odhodlanost máš, jen aby sis užíval tohoto mrtvého těla. Kdybys tuto odhodlanost obrátil ke Kršnovi, stal by se z tebe čistý oddaný.“ Jakmile Bilvamangala Thákura slyšel tato slova, začal plakat. On neplakal kvůli tomu, že Čintámáni odmítla si s ním požívat. Brečel kvůli tomu, že ona ho těmi slovy probudila k vědomí Kršny. Jasně viděl, jaký byl hlupák. A beze slova odešel do Vrndávanu.

Na své cestě do Vrndávanu se znovu připoutal ke krásné ženě. Stalo se, že na své cestě viděl mladou, hezkou bráhmanskou ženu, která nabírala v řece vodu. On ji sledoval až domů. Byl oblečený jako sádhu a manžel té mladé ženy ho viděl a přivítal ho: „Ty jsi sanjásí, svatá osobnost. Je vidět, že jsi dlouho cestoval. Prosím tě, pojď dál, ať ti můžeme posloužit.“ Bráhmána mu nabízel: „Tady si odpočiň, dáme ti najíst.“ Bilvamangala Thákura říkal: „Nechci nic takového.“ Bráhmána mu řekl: „Chci pro tebe udělat nějakou zbožnou činnost, službu.“

„Ano, nech mě o samotě s tvou ženou.“ On byl tak odevzdaný sádhuům, že nepřemýšlel ani na okamžik. Hned zavolal svoji manželku. Žena tam přišla a manžel odešel. Tato žena byla velice počestná a zbožná. Přišla na mužův příkaz a stála se svěšenýma rukama před Bilvamangala Tákurem. Dívala se na podlahu a byla velice pokorná a stydlivá. Byla velice čistá a Bilvamangala Tákura cítil v srdci velkou bolest, že cítí ten chtíč. Její vlasy byly upnuty jehlicemi. Požádal ji: „Prosím tě, vyndej si ty jehlice z vlasů.“ Ona se velice styděla, protože žena si nesmí před nikým jiným rozpustit vlasy, ale protože to chtěl její muž, tak to udělala. On jí řekl: „Prosím tě, dej mi ty jehlice.“ A potom se modlil ke Kršnovi: „Můj milý Kršno. To jsou tyhle oči, které mi brání Tě vidět.“ Strčil si ty jehlice do očí a oslepil se, pak šel do Vrndávanu a zpíval písně o Pánovi, které ho naučila Čintámani.

Byl slepý a byl sám, jak mohl vůbec přežít? Nestaral se o své tělo, jenom jednoduše zpíval o Kršnově slávě. Kršna osobně přišel jako mladý pasáček krav, aby se osobně staral o Bilvamangala Thákura. Každý den mu Kršna přinesl velký hrnek mléka. Ze začátku Bilvamangala Thákura neznal totožnost tohoto mladého chlapce, ale jednoho dne mohl vidět tohoto chlapce, ne pomocí svých mrtvých očí, ale v srdci. Snažil se ho chytit, když si přišel pro hrnek. Nestačil ho chytit a říkal: „Ty jsi Pán veškerého vesmíru a já Tě nemohu chytit těmto starýma hubenýma rukama. Nevadí mi to, protože já jsem Tě chytil do svého srdce.“ To je mahátma, ten, který je vždy pod Kršnovou ochranou. Je mahátma, protože je nirapekša. Nevyhledává žádnou jinou ochranu kromě Kršny. Možná to může vypadat, že na Něj zapomněl, ale při první příležitosti si vzpomněl. Nikdy nezapomněl na Kršnu.

Nebo jako známý příběh ze Šrímad Bhágavatamu o Gajéndrovi. Gajendra byl ve svém minulém životě Maharája Indradyumna a byl prokletý velkým mudrcem, aby se stal slonem. Jako slon zapomněl na Kršnu. Jednoho dne, když dováděl v jezeře, tak se mu do nohy zakousl krokodýl. Tato intenzivní bolest způsobila, že jeho vzpomínání na Kršnu se znovu objevilo v srdci. Tady znovu vidíme rozdíl mezi mahátmou a obyčejnou osobou. Když je v nebezpečí, když trpí, tak mahátma vzpomíná na Kršnu. Obyčejná osoba spekuluje. Ale ovšem jestli je ten spekulant upřímný, tak jeho spekulace ho může vést k přijetí útočiště u čistého oddaného. Gajendra i když byl slon, tak byl mahátma. A Kršna osobně přišel, aby ho zachránil. A Kršna dal na místě Gajéndrovi sarúpa mukti. On šel zpátky domů, zpátky k Bohu z těla slona. Jeho věčná transcendentální duchovní podoba vyšla z těla slona a šla s Kršnou do duchovního světa. Můžeme z toho vidět, že kdokoliv se může stát mahátmou. Je to jenom otázka odevzdání se výhradně Kršnovi. V dalším verši Kršna říká: „Tyto velké duše Mne neustále velebí ...“ Toto je mahátma.

Dokonce i v dnešním věku má každý možnost se stát mahátmou. Specificky musíme vstoupit do sankírtanového hnutí Šrí Čaitanji Maháprabhua. Ve skutečnosti musíme projít ohněm hnutí Pána Čaitanji. Projít ohněm, prakticky se držet lotosových chodidel Pána. To je mahátma, je bez strachu. Jako Ardžuna přestal mít strach, když pochopil Kršnovy pokyny. On dokonale pochopil, tady neexistuje nebezpečí. Kršna mne ochrání když se Mu odevzdám přímo a úplně. Přestanu spekulovat a jenom se odevzdám Kršnovi. To je mahátma. Každý zde má tu stejnou možnost. Je nám předána mise jít ven a rozdávat knihy Šríly Prabhupády. Projít skrze peklo a nebát se. Nespekulovat. A staneme se mahátmou. Jestli vstoupíme do ohně a budeme se držet lotosových chodidel Šríly Prabhupády a Šrí Čaitanji, potom budeme cítit přítomnost Nejvyššího Pána a Jeho čistého oddaného. Tato přítomnost se projeví jako transcendentální blaženost.

Když oddaný odstraní svoji mysl a spekulaci a s velkou rozhodností rozdává knížky a ví, že Kršna ho ochrání, tak cítí extázi. Dostává tyto instrukce ze srdce. Tohle je překrásná příležitost k distribuci knížek, protože duchovní mistr, Kršna, inspiruje oddaného uvnitř srdce. Protože ti, co rozdávat knížky, nemají moc příležitosti fyzického kontaktu s duchovním mistrem. Nemají moc příležitosti sloužit Božstvům. Ale tím, že jdou ven a rozdávat knížky,

veškeré transcendentální poznání, které duchovní mistr dává tam je. A taky ta milost, kterou Kršna dává a všechno se to manifestuje v srdci. Protože tohle učení se odehrává na bitevním poli, tak inteligence sankírtanového oddaného se stane velice ostrou jako žiletka. Distribuce knížek znamená kázání. Distribuce knížek znamená tolik mnoho lidí a jejich mentálních spekulací a abychom jim prodali knížky, tak musíme prorazit skrze mentální spekulace těch lidí. Sankírtanový oddaný může v několika vteřinách přesvědčit úplného cizince o Absolutní Pravdě. A v těch několika sekundách docílí toho, že si člověk vezme do srdce Kršnu v podobě těchto knih. Je tam vždy nebezpečí pro takového oddaného, ale Kršna ho ochraňuje.

Když jsem měl minulý týden jako každý rok seminář v Rádhadéši v rámci Institutu pro vyšší vzdělání, byl tam taky můj duchovní bratr a přítel. Teď má jméno Bhaktibringa Góvinda Svámí, předtím se jmenoval Ajódhja Pati Prabhu. V Americe jsme rozdávali ve stejné době, ale nikdy ne ve stejné skupině. On byl ve skupině, co jezdila z Kanady do Ameriky, takže jsme se občas potkali. Sankírtan v té době znamenal, že jsme jezdili na dva tři měsíce a najezdili jsme tisíce kilometrů. Dělali jsme sankírtan na mnoha různých místech. Můžete si představit oddané, když přijedou po dvou třech měsících do chrámu, jak jsou velice nadšení vidět Božstva, udělat velký kirtan a ochutnávat prasadam.

Teď mi Bhaktibringa Góvinda Prabhu říkal, jak se jednou, když se vrátili zpátky do chrámu v Kanadě, všichni brahmačáří seběhli do chrámové místnosti a začali velký kirtan. To bylo nedělní ráno. Vedle ale bydleli takoví divní sousedé.. Dva chlapci od sousedů přišli do chrámu a byli totálně intoxikovaní. Oddaní si najednou všimli, že tam jsou dvě cizí osoby. Tak Ajódhja Pati Prabhu k nim přišel a řekl: „Měli byste odejít.“ Ten jeden vyndal z kapsy poloprázdnou láhev whisky a říkal: „Mne nikdo nedonutí odejít.“ Oddaní se na ně jenom podívali, chytli je a vyhodili je ze dveří ven a pokračovali v kirtanu. Najednou ale viděli, jak oknem letí dovnitř popelnice a padají z ní všechny odpadky. Ajódhja Pati Prabhu a ještě jeden oddaný běželi za těmi chlapci, kteří utíkali domů. Byli tak rozohněni v té sankírtanové extázi. Než ti chlapci vběhli dovnitř a zavřeli za sebou dveře, tak se tam dostali i oddaní. Vběhli do domu a tam byli i rodiče těch chlapců a nějakí příbuzní. Seděli okolo stolu a pili alkohol. To bylo jejich nedělní uctívání. Otočili se a viděli ty dva oddané, jak běží do jejich domu a ptali se: „Co chcete?“ Oddaní odpověděli: „Jdeme za těmi dvěma darebáky, kteří nám hodili popelnici do okna.“ Rodinní členové říkali: „My nic nevíme, ale můžete se po nich podívat.“ Oddaní se dívali do každého pokoje a nakonec ty dva chlapce našli a začali se s nimi rvát. Když rodinní členové slyšeli ten hluk, tak se rozzlobili a také se přidali do té bitky v horním patře. Když jeden z oddaných viděl, že jdou ti příbuzní, tak utekl, ale Ajódhja Pati Prabhu se pral s těma dvěma chlapci a pak i s velkou tlustou maminkou. Oni ho v tom pokoji obklíčili a on už se chtěl dostat pryč, ale nemohl, protože musel vždy jednoho nebo druhého udeřit. Konečně jeden z těch chlapců utekl a on mohl odejít dveřmi, ale už byl natolik unavený, že se pohyboval pomalu.

Stál u dveří a snažil se popadnout dech a ten přítel, který stál venku, vykřikl: „Dávej pozor, dávej pozor!“ Otočil se a viděl toho jednoho chlapce jak po něm skočil s velkým nožem a chtěl ho zapíchnout. Tak vykřikl: „Kršna“ a uskočil stranou a ten nůž mu škrábl ucho. Ten šílený chlapec s nožem za nimi začal běžet. Oddaní běželi do chrámu a on za nimi s nožem. Jak vběhli do chrámu, tak práskli dveřma přímo tomu chlapci před nosem. Ten chlapec (asi 15 až 16 let) vyběhl na ulici a začal řvát. Na parkovišti venku seděli v autě chlapec a dívka a líbali se. Ten chlapec otevřel auto, divně se na ně podíval a vytáhl na ně nůž. Ten pár byl velice vystrašený, ale potom se ten chlapec s nožem vrátil zpátky domů.

Oddaní pak zavolali policii. Policie přišla a všechny je sebrala - Ajódhja Pati Prabhua, oddané a celou tu rodinu. Na stanici policisté provedli výslech a zjistili, co se skutečně stalo. Zatkli ty dva chlapce. Ajódhja Patih o pustili a řekli mu, ať jde do nemocnice, aby mu zašili to ucho. Jak odcházel, prošel kolem místnosti, kde byl se dvěma policajtama ten chlapec, který

ho napadl. Jak ten chlapec viděl Ajódhja Patiho, tak se vzbouřil a pokusil se ho napadnout. Ti dva policajti mu říkali: „Sedni si.“ Ale on neposlouchal. Ajódhja Pati Prabhu mohl vidět, jak se ho ti policajti snaží stáhnout zpět a pak už slyšel jen nějaké rány.

Tak šel do nemocnice, kde mu sešili ucho. Nemusel tam zůstat, měl si jen lehnout na postel, aby mu to zašili. V té místnosti bylo několik postelí oddělených zástěnami. Jak ležel, tak slyšel, jak na vedlejší postel dávají nějakou ženu. Zjistil, že je to ta tlustá matka (sousedka), která při tom boji nějak spadla ze schodů a poranila si koleno. Byla také úplně šílená a křičela na doktory, kteří jí dávali nohu do sádry. Ona tam ležela se zvednutou nohou. Ajódhja Pati Prabhu, když měl ošetřené ucho a řekli mu: „Teď můžeš jít.“, přišel k té ženě, odhrnul závěs a zakřičel: „Haré Kršna.“ Ona začala křičet a on utekl.

Tento příběh mám rád. Ukazuje, že i když existuje tolik nebezpečí pro sankírtanového oddaného, Kršna je vždy tady, aby ho ochránil. Není potřeba spekulovat, stačí se pouze odevzdat tomuto procesu sankírtanu. A vše přijde. Chuť transcendentální blaženosti, společnost duchovního mistra uvnitř srdce. Tímto způsobem získáme transcendentální poznání. A také ostření inteligence kázáním tohoto sankírtanu a prodáváním Prabhupádových knih různým spekulantům, urážlivým lidem, nebo lidem kteří nemají zájem. Takovým způsobem se oddaný stane velice zralý a silný ve svém vědomí Kršny. A jestli je nějaké nebezpečí, ovšem že vždy nějaké je, tak Kršna je zde, aby poskytl ochranu svému oddanému. To je význam toho, že oddaný je vždy pod božskou ochranou Pána, daiví prakti.

Nějaká důležitá otázka?

Otázka: Jak to, že Bilvamangala Thákura, příklad čisté oddanosti, se oslepil, a Sanátanovi Gósvámímu nebylo dovoleno vzít si život?

Odpověď: Abys toto pochopil, tak bys měl také vzít v úvahu popis Čhóty Haridáse z Čaitanja Čaritámrty. Čhóta Haridás opustil svoje tělo, protože udělal něco, co neuspokojilo Čaitanju Maháprabhua a stejným způsobem se Bilvamangala Thákur zbavil svých očí, protože věděl, že mu překáží v pokroku v oddané službě a že zastavují jeho pokrok. V případě Sanátana Gósvámího to Pán Čaitanja nepovažoval za přestupek. Sanátana Gósvámí se cítil vinen, protože Pán Čaitanja přišel a obejmul Sanátana Gósvámího. On se toho obával, protože měl boláky, z kterých něco teklo, tak nechtěl, aby se ho Pán Čaitanja dotkl. Sanátana se chtěl vzdát těla, protože si myslel, že dělá přestupky, ale Pán Čaitanja to tak nebral. V případě Čhóta Haridáse považoval Pán Čaitanja jeho čin opravdu za přestupek a tak se Čhóta vzdal těla. Bilvamangala věděl, že jeho oči se nikdy nestanou vědomé Kršny dokud je neodstraní. Nenásleduj ale prosím tyto příklady. Śrīla Prabhupáda říká, že nemáme být fanatičtí. Jediné řešení je, abychom zůstali zaměstnáni v oddané službě a modlili se k Pánu, aby nás očistil od naší urážlivé mentality. Je další příběh z Čaitanja Čaritámrty o Kála Kršna dásovi, kterého Pán Čaitanja zavrhl, protože byl přitáhnutý májou. On přijal útočiště u Pána Nitjánandy a oddaných a tak mohl být zaměstnán v oddané službě. Vaišnavové jsou milostivější než Kršna a Pán Nitjánanda je milostivější než Pán Čaitanja. Vezměme útočiště u vaišnavů a modleme se o jejich milost a buďme zaměstnáni v oddané službě.

Śrīla Prabhupáda kí – jaya!

Bhagavad-gíta kí – jaya!

Suhotra Mahárádža kí – jaya!